

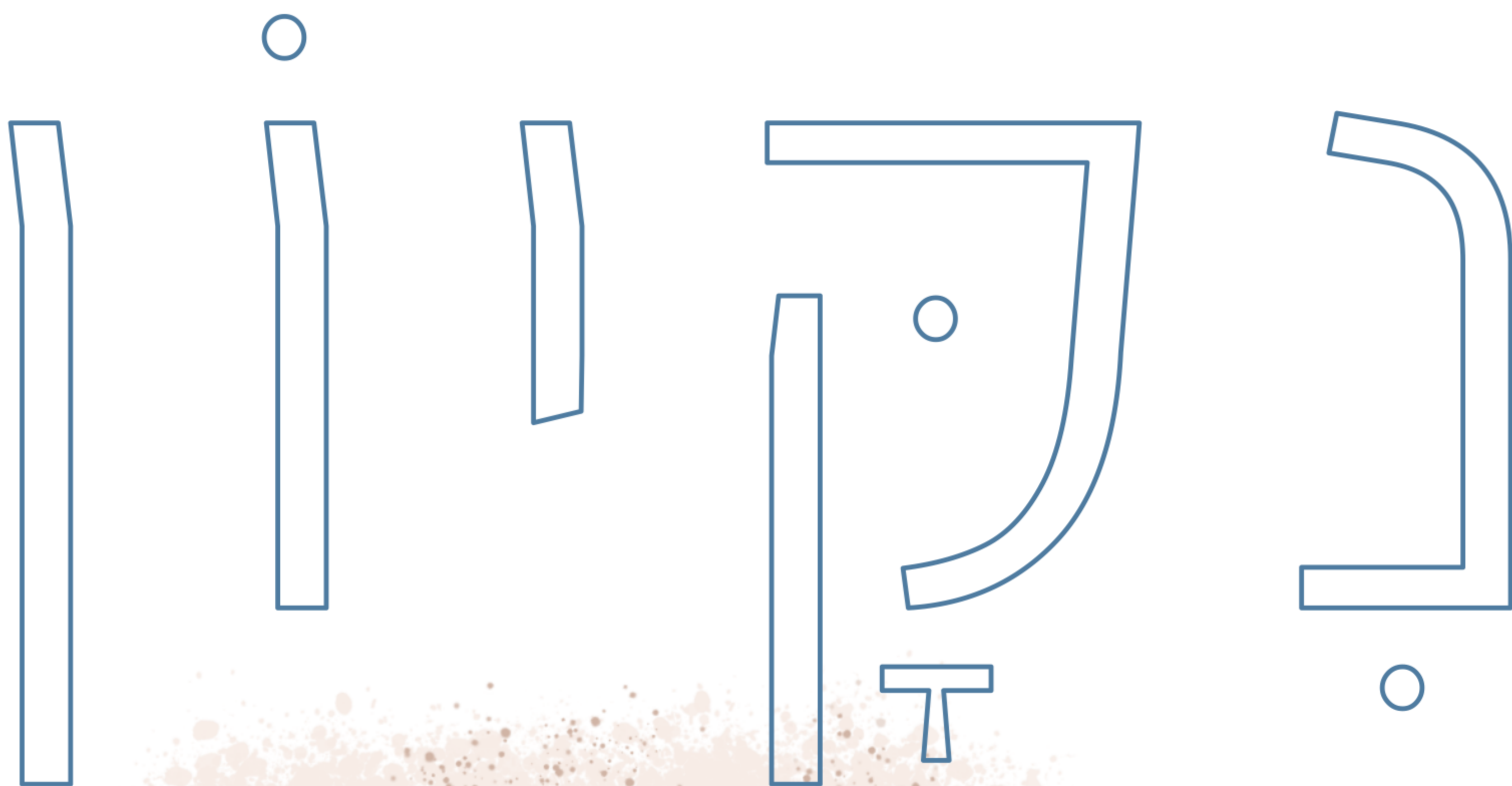
גיליון 83

דצמבר 2021 • טבת ה'תשפ"ב

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

דור אוחנה
ספיר אמזלג
עינת ארז
מאי בראל
אפי הלפרין
חן לקס
חיים ספטי
יוסיפיה פורת
גילי פלג
נרית צור-מגיד

גיליון 83 מתחיל...

הגיליון הפעם עוסק בניקיון - הן כפעולה הן כתחושה.

תוכלו לקרוא כאן שירים וסיפורים על ניקיון פיזי של המקום או של הגוף, על ניקיון נפשי, רגשי, רוחני או תודעתי ועל הצורך, על התהליך ועל השינוי שהביא איתו הניקיון.

קריאה מהנה,

אלירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון, עמליה ויניק

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

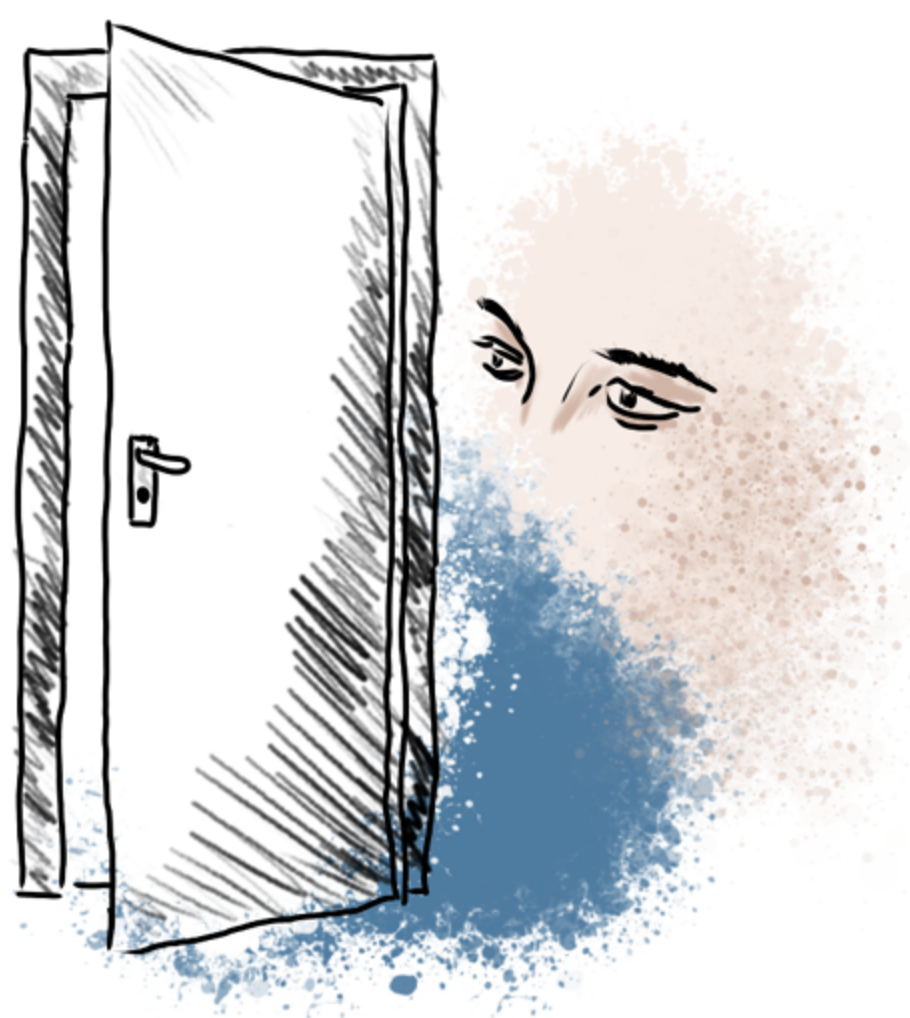
קמתי בבקר ורציתי לנקות.
לשטף את כל הכלים בכיור,
להחליף מצעים ולכבס מגבות.
להרים הכל מהרצפה ולשטף,
לפתח ארונות, לרוקן ולפנות.

קמתי בבקר ורציתי לנקות.
לאסוף בשקית אשפה רגשות אשם.
לקחת מקל אזנים ולעמעם את הרעשים.
לסגור את הטלפון, לנעל את הדלת.
ולכבות את המחשבות.

איזה ריח נעים יש פה!
אמר בעמדו על מפתן הדלת,
ריח נקי של כביסה וסבון וילדות.
ואני, שכבר התכוננתי למחות מעלי את דבריו בהסח
כפי שמוחה אגלי זעה עגלים שנגרים על מצחי
או חלב שמטפטף בבהק לבן משדי,
או את דמעות הזכוכית הדוקרות מעיני –
פתאם הצלחתי להריח
ולהודות.
כן, השבתי,
הבית שלי מלא נפלאות.

אף פעם לא יהיה פה נקי

מרחוק נראה הכתם על דלתות הזכוכית כמו חיפושית זבל מעוכה. התנפלתי על הכתם בתרסיס החדש וריססתי עליו בכמויות כאילו היה מקק, וגוש קצף כחול נזל מהזכוכית על המרצפות שלי. רק אתמול הברקתי את השמשות שהיו כל כך שקופות עד שגידי כמעט חבט בהן את ראשו. מזל שעמדתי לידו ומשכתי אותו, נלא הן היו מתפוצצות לו בפנים.

אני מתרחקת קצת מדלתות הזכוכית, בודקת שהן מבריקות ואין שום סימנים, אבל הנוזל הכחול של התרסיס התפשט והותיר פסים דקים על הרצפה. אין מה לעשות, צריך לשטוף מחדש. אני אוהבת לשטוף את הרצפה ברגליים יחפות, לגרוף את המים בכל הכוח, לראות איך הלכלוך הולך ונעלם ולא אכפת לי שהידיים שלי נהיות אדומות עד שכמעט יורד לי דם. לפני שנתיים עשיתי שיפוץ בבית, שברתי את הקיר ועכשיו פינת האוכל והמטבח נראים מהסלון וצריך להקפיד יותר על הניקיון. ליד שולחן האוכל מתחת לכיסא שגידי יושב עליו אני רואה ירקות שנפלו מהסלט דבוקים לרצפה. אני מתכופפת, נשענת על הברכיים ומשפשפת בעדינות בליפה עד שהכול נעלם. אני מתרוממת לאט, הגב כבר כואב ואני מתחילה להתעייף, מתה להיכנס למקלחת לשטוף את עצמי טוב-טוב ולגרד ממני את כל הלכלוך. אבל לא נורא, כבר לא נשאר לי הרבה. מזל שגידי יצא מוקדם הבוקר ואני הספקתי לקרצף את הרגליים של הכורסה בסלון ולנקות במטלית הצהובה את המזנון עד שלא נשאר אפילו גרגיר אחד של אבק.

תמיד אחרי שאני מסיימת את הניקיונות אני מביטה בחלונות השקופים, ברצפה המבריקה וברהיטים המסודרים כל אחד במקומו – וזה נותן לי סיפוק, מוחק לי את העייפות ומרפא את הידיים הכואבות. אני מכבסת את המטלית עד שהיא נראית כמו חדשה, ותולה אותה על החבל. מחזירה את הדלי הריק והנקי למקומו במרפסת המטבח – וזהו. מקלחת וסיגריה.

פתאום אני רואה טביעות נעליים טריות על הרצפה. אפשר להשתגע! אני מנקה ומנקה ואף פעם לא נקי כמו שצריך. אני מורידה את הסחבה מהחבל, מתכופפת על הברכיים הכואבות שלי ורודפת אחרי הגב של מוני והחולצה המשובצת עם כתם הזיעה ומלקקת את פסיעות הרגליים שלו כמו שתמיד עשיתי כשאבא היה חוזר הביתה מהעבודה עצבני וכועס. "מה את נדחפת לי בין הרגליים?" היה צועק ומחטיף לי סטירה. "עצלנית! כמו אימא שלך!" ואני הייתי רצה אליו כמו משוגעת בנעלי הבית ועם כוס הלימונדה שהבאתי מהמטבח, ומחכה שהכעס יעבור והוא ישים לב שהבית מסודר ומדיף ריח מניקיון ושאפשר אפילו לאכול מהרצפה. ואני אגיד, "אתה רואה? אני לא עצלנית." והוא ילטף לי את הראש ויאמר, "לדה טובה."

גידי נכנס למקלחת ואני זוחלת אחריו עם הסמרטוט. אחרי דקה או שתיים הוא מסתובב אליי לבוש בתחתוניו ועל לחייו ערמת קצף גילוח. "תפסיקי לרדוף אחרי עם הסמרטוטים!" הוא צועק. "מה את מתברברת כל היום עם הניקיון! אפשר לחשוב שהנשיא מגיע לפה. כולה אבא שלך שפתאום נזכר שיש לו בת."

אני נושאת אליו את ראשי והזיעה שורפת לי את העיניים. "אתה, אף פעם לא תגיד לי את המשפט הזה, אתה שומע? אף פעם!" אני צורחת בחזרה וזורקת עליו את הסמרטוט שנוחת ישר על איברו המוצנע בתחתוני הבוקסר החדשים. "מי אתה חושב שאני?"

אני מביטה בסחבה הזרוקה ולא ממהרת לתלות אותה על החבל כמו תמיד. ממילא אין טעם לנקות. הרי אף פעם לא יהיה פה נקי כמו שצריך. אני נכנסת למטבח ומרתיחה מים בקומקום. גידי מסתכל בי ויש לו מבט חדש בעיניים. "את מכינה לנו קפה?" הוא שואל. "אני מכינה לי קפה!" "ומה איתי?" "תעשה בעצמך!" אני אומרת ויוצאת עם הקפה והסיגריה למרפסת.

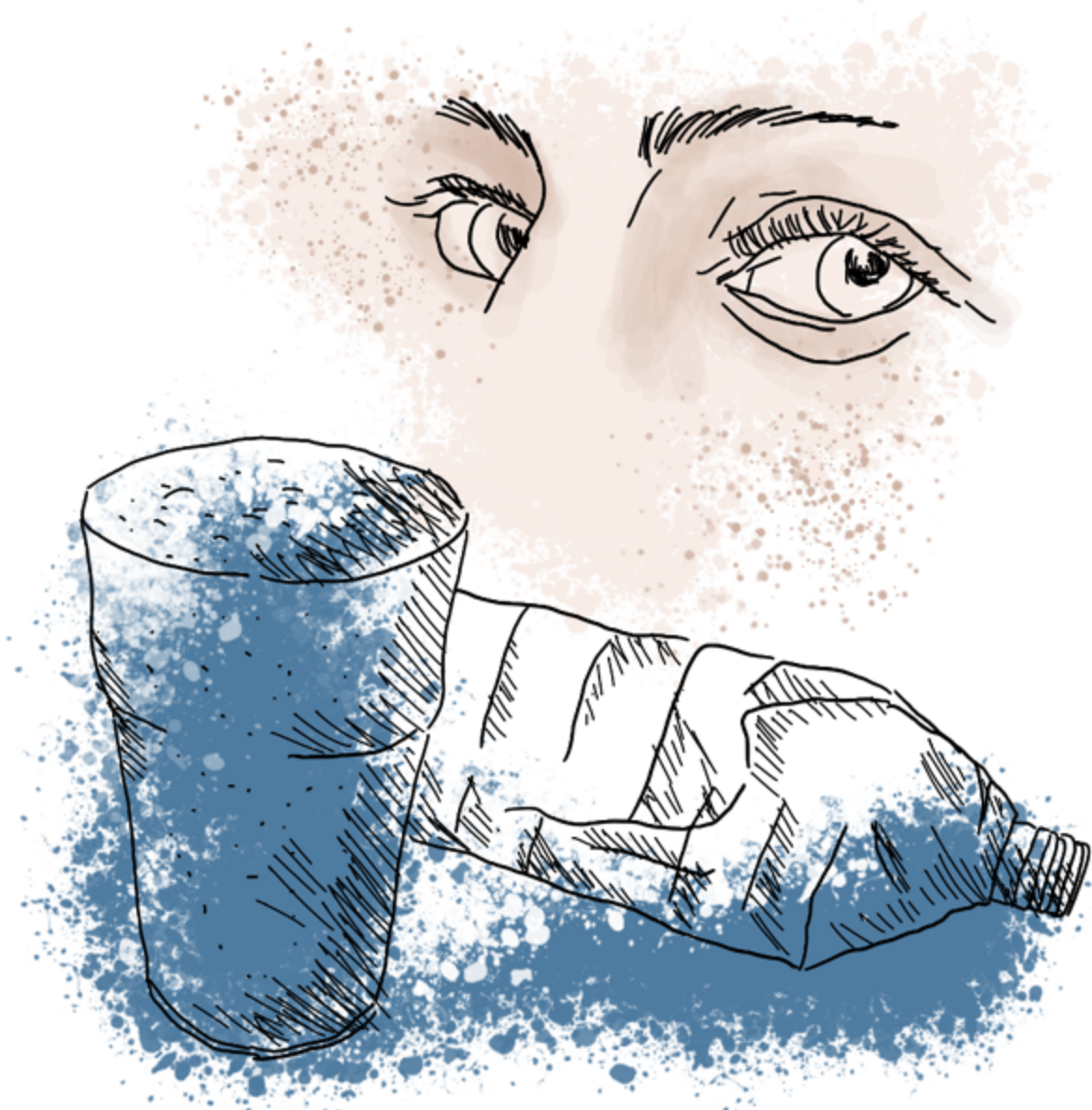

או אולי...

אחותי, הכל שטויות כה פתטי,
בואי אעשה לך נקוי אנרגטי.
נציר עגולים, נצלל עמקים,
ננקה את הצ'אקרות, נפתח בקלפים.
נפתור בעיות, נתחבר למתים.
נתרגל בתדר זהה גם נשימות,
את לא תאמיני, זה עושה נפלאות.

ואני, אינני יודעת במה עלי לבחור,
הכל נשמע כל כך הגיוני – אבל מה יעזור?
כי בסביבה כה מזהמת שאנו חיים,
הגנגס טהור למרות המתים.
הפלוסטיק חונק כאן את העולם
הוא לא רואה בעיניו, הורג את כלם.
זהו האויר ופגיעה בחיות
פליטת גזי חממה וחר באוזון,
הנפט בימים וביום ברחובות,
ומה יעזור לכל זה שיק ירקות?

צאי ובואי למקנה המים,

פשטי מחלצות, הסירי יסוריך.
הניחי לגוף להשמט כן אל תוך הברכה,
תני לנקביך להתמלא טהרה.
היי סמוכה ובטוחה, הקדושה תנך,
כי אין כמו טבילה לזכך את נפשך.

או אולי...

אולי תבואי אלינו לארוח,
נעשה מדיטציה באויר הפתוח.
נלגם קציף ירקים נהמהם בצלילים,
שלשה ימים מלאים נמרצים.
התהליך עובד, את הספק שחררי
הכבד ירפא ואת תתנקי.

או אולי...

הכל מתחיל ונגמר בתאנות בשרים,
אצלנו עושים נקוי רעלים.
בואי אתי להנביט עדשים,
אצלנו תוכלי כל דבר להגשים.
תתחברי לשיטה באפן טבעי
ותראי שבריא להיות טבעוני.
כמו כבשים במרעה, לועסים לועסים,
כל יום וכל לילה קורים פה נסים.

לְמָה אַתֶּם מְכַרְיָחִים אוֹתִי לְהִסְתַּכֵּל עַל פְּרִסוּמוֹת
אַנִי מְבַקֵּשׁ לִי נְקִיּוֹן עֵינַיִם, נְקִיּוֹן דַּעַת,
הַנִּיחוּ לִי
הַנִּיחוּ לִי מִן הַבוֹטוֹת, גַּסוֹת הָרוּחַ, הָאֲלִימוֹת הַמְּלוּלִית,
נְלוֹזוֹת הַשְּׁמוּשׁ בְּנָשִׁים חֲשׂוּפוֹת, בְּגָבְרִים חֲשׂוּפִים,
בִּילְדִים וּבְתִינוּקוֹת חֲשׂוּפִים,
נְלוֹזוֹת הַשְּׁמוּשׁ בְּתֵם הַיְלָדִים וְחַנּוּנִיּוֹת דְּבוּרָם, קָסֵם חִיוּכָם, מְתִיקוֹתָם,
שְׁחָרְרוּ אוֹתִי מִכְּבְּלֵי הַמָּשִׁי, מִסוּרְגֵי הַשְּׁנֵהָב,
מִן הַיְתָרִים הַלְחִים שְׂכַבְלָתָם בָּהֶם אוֹתִי,
מִן הַזִּיּוּף, מִן הַשֶּׁקֶר, מִמְּסַחֲוֹר הַדַּעוֹת, מִשְׁטִיפַת הַמַּחַ הַמְתַּמְדָּת
מִן הַרְדִּידוֹת, הַשְּׁטָחִיוֹת, הַקְּלִישֵׁאִיוֹת,
הַצֵּתת הַקְּנָאָה בְּלִבָּבוֹת, הַהֶבֶל, הַהֶבְאִי
הַנִּיחוּ לִי, שְׁחָרְרוּ אוֹתִי, תָּנוּ לִי מְרֻגוּעַ.

“די לזבל הפרסומות. שחרור האדם לאלתר!” “למה אתם מכריחים אותי להסתכל על פרסומות” ו“שטיפת מח”

- כתובות גרפיטי

בארבעה באוקטובר, אחרי רדת החשכה, חזרנו מהשטח לבה"ד. למרות השעה המאוחרת התייצבנו עוד באותו לילה באפסנאות כדי להספיק להזדפות על הקומנדקרים, האוהלים ומכשירי ה-106 החדשים שעליהם חתמנו יומיים קודם לכן עבור תרגיל החד-פס. סוף השבוע המיוחל עמד בפתח וכולנו רצינו להסתלק מצריפין כמה שיותר מהר.

באוויר כבר החלו לרחוש שמועות מטרידות על עוצר יציאות הממשמש ובא, אבל אנחנו שמרנו על רוח אופטימית וסירבנו להאמין להן. בראש השנה ובשבת הקודמת נשארנו בבסיס, כך שהיציאה ביום השישי הזה נחשבה באנקר בעבורנו. ומכיוון שאז התגוררתי באילת וידעתי שלא אספיק להגיע הביתה בזמן, תכננתי מבעוד מועד לבלות את הסופ"ש אצל חברתי בגבעתיים. שלומי, אחד הפרטנרים שלי לחדר, סיפר שבכוונתו לנסוע להוריו בקריית חיים וללכת עם אביו ואחיו הבכור לבית הכנסת השכונתי. הוא אמנם לא היה דתי, אבל נהג להתפלל ולצום פעם בשנה. "מדובר במסורת משפחתית מחייבת", כך הסביר לי שעה שארזנו את הקיטבגים שלנו, "וסבי ז"ל, שעל שמו אני נקרא, הקפיד על כך אפילו בהיותו כלוא בגטו קרקוב ובהמשך גם באושוויץ."

בבוקר קמנו מוקדם והתחלנו בהכנות הרגילות לקראת מסדר המפקד. מירוק הרובים, צחצוח הרצפות במגורים והברקת חדרי השרותים המשותפים כדי שלא לתת לרס"ר הקפדן תואנה כלשהי לעכב אותנו. אני כמעט הסתבכתי בגלל שבכניסה לכיתת הטלפרינטרים שעל ניקיונה הייתי אמון, התגלה נייר עטיפה שקוף של סוכרייה שחמק מעיניי – ממצא שכידוע לכל חניך בקורס צה"לי, עלול לפגוע בצורה בלתי הפיכה בביטחונה של מדינת ישראל. אך בסופו של דבר – אחרי הכול היה זה גם ערב יום הכיפורים – החטא הקטן הזה נסלח לי וְחַבְרָתִי בשלום אל כל האחרים.

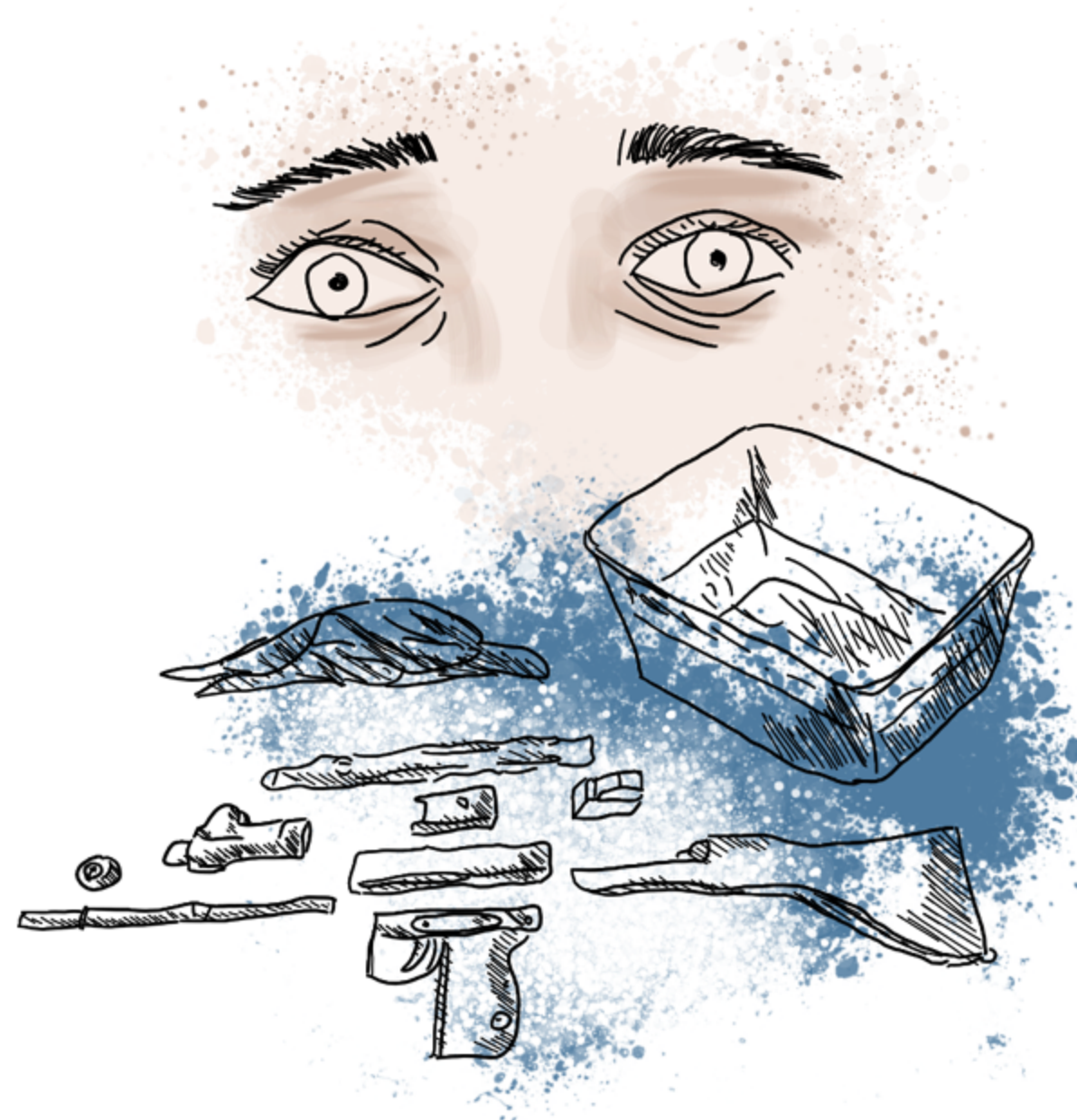
רצף ההתרחשויות מכאן ואילך יזכיר בוודאי נשכחות לאלה ששירתו בצבא בתקופה הפצועה והעצובה ההיא של סתיו '73. עוד לפני שהספקנו לעלות על מדי א, הגיעה הידיעה הרשמית שאנחנו נשארים. מתוסכלים וכועסים קיללנו את הצבא המחורבן ואת מפקדינו האטומים שהכריזו על עוד כוננות מיותרת דווקא בסוף השבוע הזה, ומיהרנו לשלשל עוד ועוד אסימונים לטלפון הציבורי היחיד כדי לשוחח עם קרובינו ולבשר להם על השינוי הבלתי צפוי בתכניות. ומכיוון שלא נותר לנו הרבה מה לעשות – באותו יום הרי לא תוכננו לימודים או אימונים וגם לא היינו משובצים לתורנויות ולא לשמירות – הספקנו אפילו לתפוס שנ"ץ קצרה. מאוחר יותר חולקו לחילונים שבינינו שקיות המכילות פרוסות לחם עם משולשי גבינה מותכת, ביצים קשות וכמה עגבניות שיועדו לשמש המזון העיקרי שלנו בעשרים וארבע השעות הבאות. שלומי התעקש להיצמד לתכניתו המקורית ולצום, וניסה לשכנע אותי להצטרף אליו. "תענית יום הכיפורים לא מיועדת לשומרי המצוות בלבד, ותכליתה איננה רק לקבוע ליהודים המאמינים מי לחיים ומי למוות", הוא נשמע לי כמי שמצטט מתוך דרשה כלשהי, "אלא מהווה גם אמצעי מעולה לכל אדם להיפטר מזיכרונות מטרידים, מרעיונות מעיקים ומדעות שליליות ולהיטהר מבפנים כדי לקבל את פני השנה החדשה במצפון נקי ובראש שקט."

לא השתכנעתי והעדפתי להעביר את זמני הפנוי בטורנירי ששיבש סוערים עם חבריי הצוערים, בקריאת 'גיבורי נברון' של אָלִיֶסְטֶר מְקֶלִין ובגיוון ארוחותיי התפלות במצופים מהשק"ם ובכוסות קפה שחור שהורתחו באמצעות הכף החשמלית הנאמנה שלי.

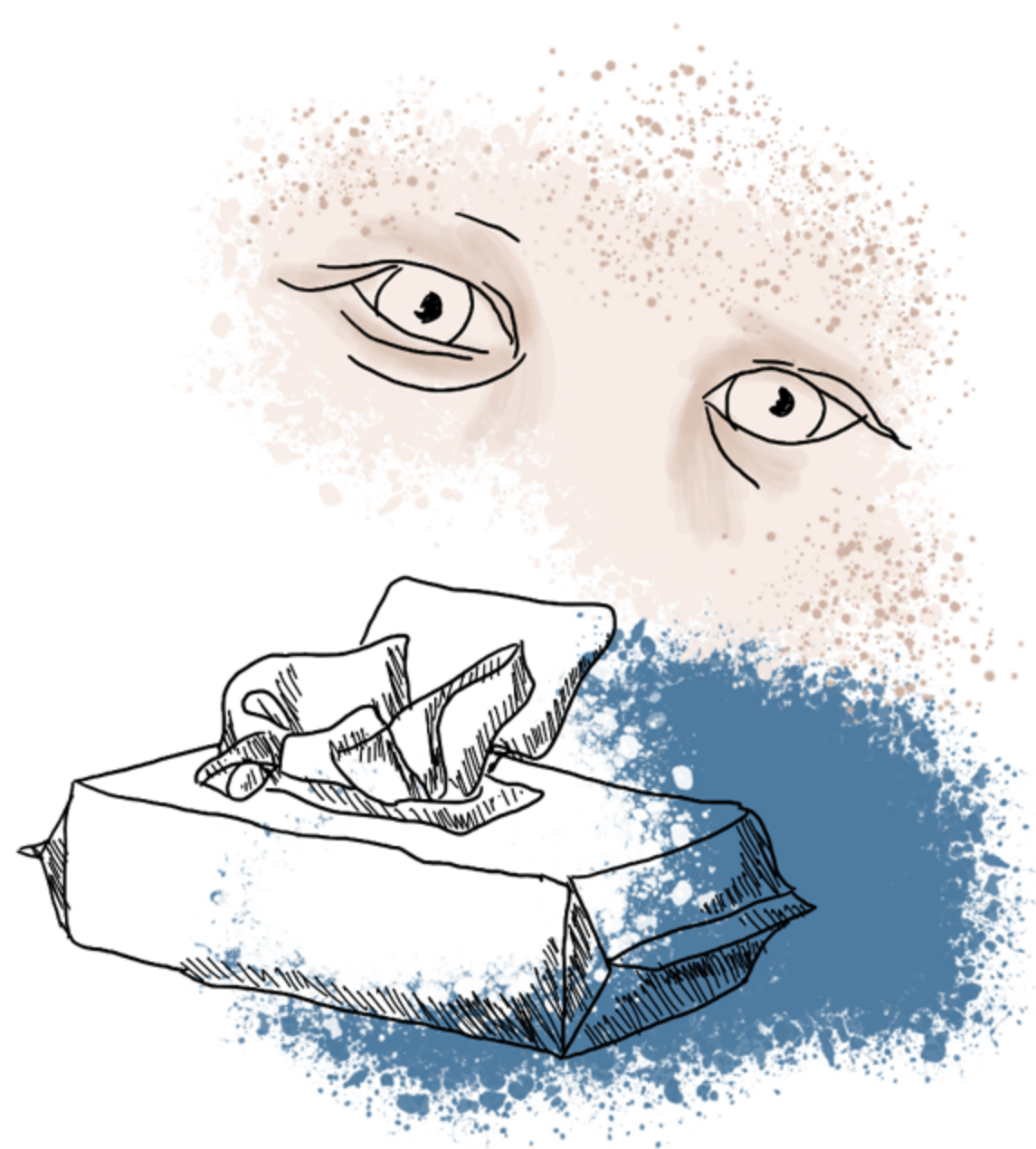
בשישי בערב ובשבת בבוקר אמנם נצפתה פעילות חריגה בבסיס, ומוכן שגם אנחנו נדרשנו לתרום את חלקנו ולסייע, אך צופרי האזעקה שייללו בסביבות השעה שתיים בצהריים הפתיעו את כולנו. מכוניות דהרו על הכביש הראשי שמעבר לגדר, והטרנזיסטור הקטן שלי התעורר לחיים והחל לשדר דיווחים מדאיגים. רשימות כוח אדם עודכנו, מכשירי קשר משומשים הותקנו ורכבים חבוטים הוכשרו והועמסו לקראת משימות עתידיות עלומות. ולמחרת הושלם גם הפיזור שלנו ליחידות הצבא השונות שמקצתן כבר היו מעורבות בלחימה הקשה לרוחב שתי החזיתות ומקצתן היו בדרך אליהן. אני הוצבתי בפיקוד הצפון ושלומי, כך נודע לי בדיעבד, נשלח דרומה לסיני.

הוא לא חזר משם.

דִּקְאָ כְּשֶׁאֲתָה רוֹקֵעַ בְּבֶן כְּדֵי לְרֹאוֹת
כְּמָה רְחוֹק יִגִּיעוּ הַטְּפוֹת
אוּ כְּשֶׁאֲתָה כְּלֶךְ שְׁקוּעַ
בְּגִלְיָדָה שְׁנִמְרַחֶת לְךָ עַל כָּל הַפְּרָצוּף –
אוּ אִזְ אֲנִי יְכוּלָה לְחַיּוֹת בְּתוֹךְ הַחֵם שֶׁל הַחַיּוֹן
שְׁלֶךְ, בְּאוֹתוֹ אֲמַבֵּט שֶׁל רֵאשׁוֹנִיּוֹת
שָׁם
אֶפְשֶׁר סוּף-סוּף לְהִיּוֹת.
נְשִׁימָה. הַמְּגֻבּוֹן יְכוּל לְחַכּוֹת.

לו יכלתי להשעין את סנטרי על החול
הייתי נותנת לו לשקע מטה-מטה
עד סין או אוסטרליה.
זו הייתה יכולה להיות לדת סנטר.
גרגירי החול היו קולפים את עורי
מכף רגל ועד ראש ועד אחרון תאי.
בהשלת העור אניע לידי הגירה
לארץ ולשפה חדשה
ומישהי המחכה לי מטה-מטה,
שהורי לא ספרו לי על אודותיה
דומה לי והיא חדשה.

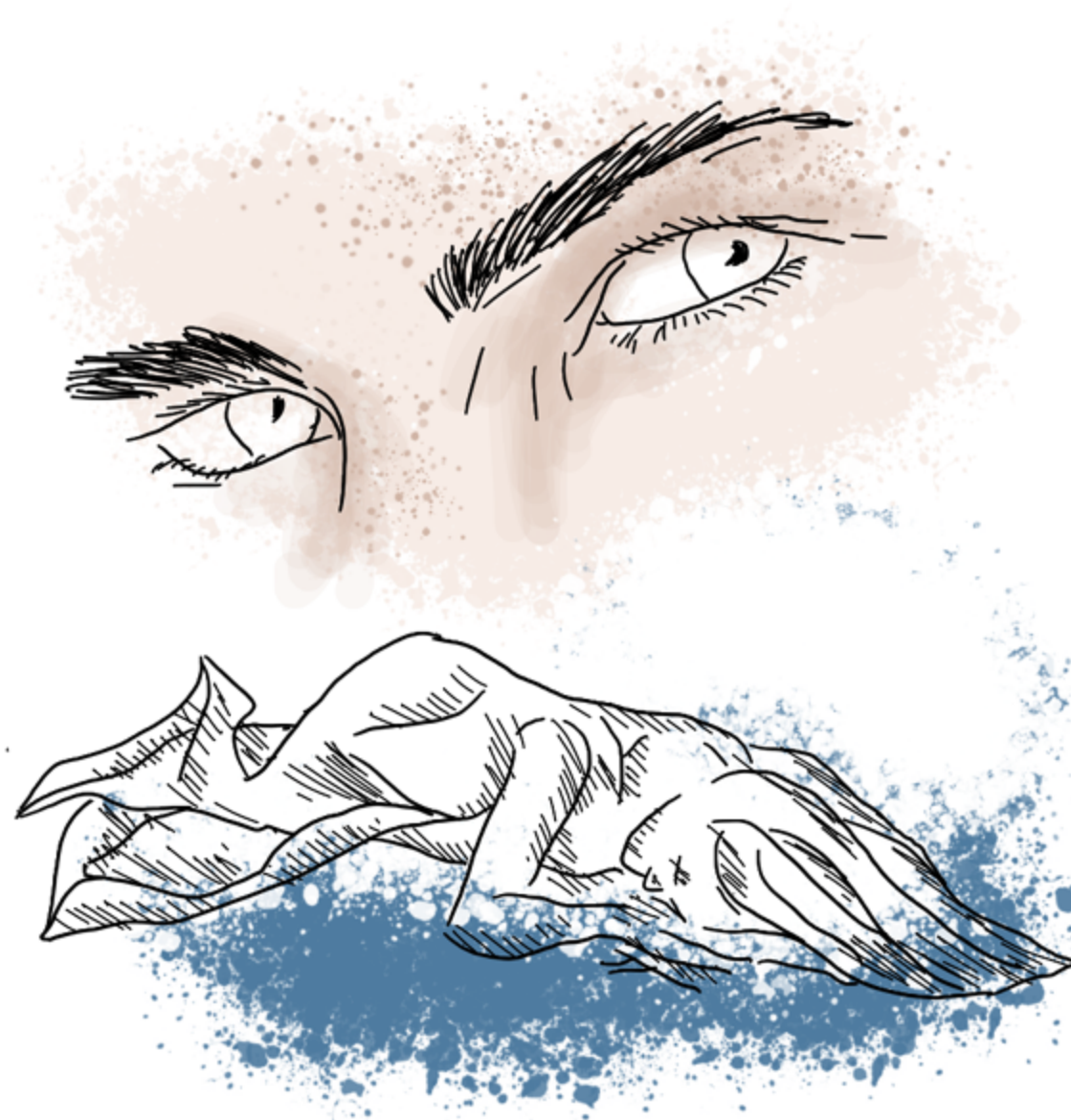

הַעֲכָרְתָּ שְׁפִשְׁתָּהּ בְּנַחְלִי
לֹא מְנַעָה מִמֶּךָ לְצִלֵּל לְתוֹכִי
וְלִשְׁלוֹת זְהוּמֵי גוּף וְנַפְשׁ.

טְהַרְתְּ אֶת מִימֵי שְׁנִגְרוֹ רֶפֶשׁ
וְהַפְּכִתְנִי לְשִׁמּוֹרֶת טָבַע חוֹשְׁנִית
וּמְפַכְּכֶת.

וַיְדַעַתְּ אֶת שְׁבִילִי
וְאֶת חֲמָדוֹת פְּנוֹתֵי הַנְּסֻתָרוֹת
וְשִׁמְרַת אֲמוּנִים לְנַחְלִי

וְאָהַבְנוּ.

עם עלות השחר

פותח דף חדש

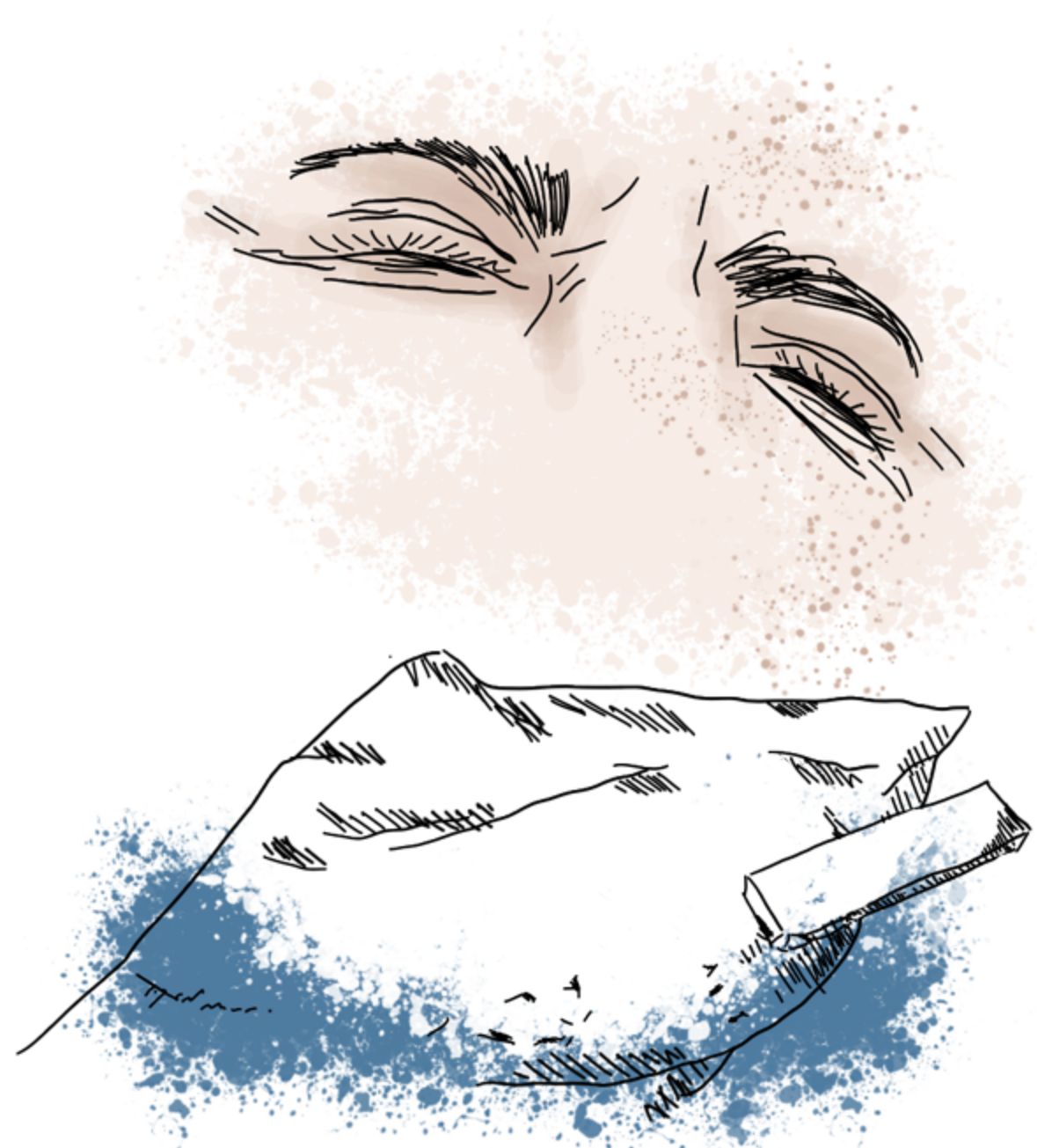
כדי שבערב

אתלש ואקמט ואשליך

למגרה היגעה

מאותו סוף נודע.

ואיש לא ידע.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עורכת משנה: עמליה ויניק
איורים ועיצוב גרפי: רובי גורדון

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.magazine>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

http://twitter.com/motiv_magazine

info@motiv-magazine.co.il

054-337-1373

[מוטיב \(כתב עת\) \[http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_\\(כתב_עת\\)\]\(http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_\(כתב_עת\)\)](http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))

אנחנו מזמינים אתכם להשתתף בגיליון הבא של כתב העת שלנו, והפעם בנושא "דָרְךְ מְקֵרָה".

"החיים הם מה שקורה כשאנחנו עסוקים בלתכנן דברים אחרים", כתב ג'ון לנון בשירו. ואכן, הרבה דברים שמשנים את מסלול החיים מתרחשים במקרה, בלי תכנית או כוונה מראש.

קשר עמוק שנוצר מהיכרות אקראית, אירוע קצר שפלש ושינה את סדר היום כולו, גילוי שנחשף בתגובת שרשרת של מקרים חסרי הסבר. ספרו לנו על המקרים הקטנים שמשנים את המסלול הגדול של החיים ואולי על החיים הארוכים שבהם אנחנו שבויים אחר כך בניסיון להסביר את ההיגיון של מה שקרה.

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה עד לתאריך 20/12/2021 לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.